

Чи необхідно спадкоємцям подавати заяву про відмову від спрощеної системи оподаткування, звітність та сплачувати ЄП у разі смерті ФОП – платника ЄП?

ЗІР, категорія 107.08

Згідно з п. 299.1 ст. 299 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) реєстрація суб'єкта господарювання як платника єдиного податку здійснюється шляхом внесення відповідних записів до реєстру платників єдиного податку.

Платники єдиного податку першої і другої груп сплачують єдиний податок шляхом здійснення авансового внеску не пізніше 20 числа (включно) поточного місяця (п. 295.1 ст. 295 ПКУ).

Платники єдиного податку третьої групи сплачують єдиний податок протягом 10 календарних днів після граничного строку подання податкової декларації за податковий (звітний) квартал (п. 295.3 ст. 295 ПКУ).

Відповідно до п. 2 частини першої ст. 9 Закону України від 15 травня 2003 року № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» із змінами та доповненнями (далі – Закон) відомості, зокрема про фізичну особу – підприємця вносяться до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) на підставі документів, що подаються для проведення інших реєстраційних дій.

Для державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця у зв'язку з її смертю, визнанням її безвісно відсутньою або оголошенням померлою подаються такі документи: ксерокопія свідоцтва про смерть фізичної особи, судові рішення про визнання фізичної особи безвісно відсутньою (п. 2 частини четвертої ст. 18 Закону).

Інформаційна взаємодія між ЄДР та інформаційними системами державних органів у випадках, визначених ст. 13 Закону, здійснюється інформаційно-телекомунікаційними засобами в електронній формі у порядку, визначеному Міністерством юстиції України спільно з відповідними державними органами (частина перша ст. 13 Закону).

Відомості з ЄДР про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця є підставою для зняття її з обліку, зокрема в органах державної фіскальної служби та/або вчинення інших дій відповідно до законодавства (частина четверта ст. 13 Закону).

Абзацом другим п.п. 1 п. 11.18 розд. XI Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1588 (в редакції наказу Міністерства фінансів України від 22.04.2014 № 462) зі змінами, визначено, що дата зняття з обліку фізичної особи – підприємця відповідає даті отримання відомостей про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця.

Підпунктом 37.3.2 п. 37.3 ст. 37 ПКУ передбачено, що підставами для припинення податкового обов'язку, крім його виконання, є, зокрема смерть фізичної особи.

Порядок виконання грошових зобов'язань та/або погашення податкового боргу фізичної особи – підприємця у разі її смерті або визнання безвісно відсутньою чи недієздатною, встановлений ст. 99 ПКУ.

Виконання грошових зобов'язань та/або погашення податкового боргу фізичної особи (у тому числі фізичної особи – підприємця, фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність) у разі її смерті або оголошення судом померлою здійснюється її спадкоємцями, які прийняли спадщину (крім держави), в межах вартості майна, що успадковується, та пропорційно частці у спадщині на дату її відкриття (п. 99.1 ст. 99 ПКУ).

Отже, заява про відмову від спрощеної системи оподаткування спадкоємцями не подається, оскільки повідомлення про проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця у разі смерті, а також відомості відповідної реєстраційної картки є підставою для зняття його з обліку в контролюючих органах. При цьому, норми ПКУ не передбачають у такому випадку подання звітності за останній звітний період на який припадає дата смерті.

Водночас виконання грошових зобов'язань та/або погашення податкового боргу фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку у разі її смерті або оголошення судом померлою здійснюється її спадкоємцями, які прийняли спадщину (крім держави), в межах вартості майна, що успадковується, та пропорційно частці у спадщині на дату її відкриття.